

אמר בורא פרי הגפן. הא הזמנה הוי. והשתא
לברכת מזונא, בעינן שנוי, להזמנה אחרא, דהא
כסא דא לקודשא בריה הוא הוי, ולא למזונא,
ובגין כך בעי הזמנה דפומא.

ואי תימא, נברך שאכלנו משלו, דא הוא הזמנה,
ברוך שאכלנו דא הוא ברכה. הכי הוא ודאי.

אבל נברך, הזמנה אחרא איהו, הזמנה דבורא פרי
הגפן. (ס"א רפומא) דקדמיתא איהי הזמנה לכוס
דברכה סתם. והאי כוס, פיון דאנטיל איהו הזמנה
אחרא במלה דנברך לגבי עלמא עלאה דכל מזונין
וברכאן מתמן נפקין, ובגין כך איהו בארז סתים,
דעלמא עלאה סתים איהו, ולית לגביה הזמנה.
אלא בדרגא דא כוס דברכה. (במלה דנברך) אמר רבי
יהודה, זפאה חולקנא, דמן (דף קפ"ו ע"א) יומא דעלמא
עד השתא, לא שמענא מלין אלין, ודאי הא אמינא
דדא לאו בר נש איהו.

אמר ליה, ברא, מלאכא דיני, רחימא דיליה, האי
דאמרת ועשית בריחם עצי שטים חמשה
לקרשי צלע המשכן וגו', וחמשה בריחם וגו',
וחמשה בריחם לירכתים ימה. הא בריחם טובא
איכא הכא, וידיים אינון תריין. אמר ליה, דא הוא
דאמריין, מפומיה דבר נש אשתמע מאן איהו.
אבל הואיל ולא אשגחתון אנא אימא.

פתח ואמר, (קהלת ב) החכם עיניו בראשו וגו'. וכי
באן אתר עינוי דבר נש, אלא בראשו, דילמא
בגופו או בדרועיה, דאפיק לחכם יתיר מכל בני
עלמא. אלא קרא הכי הוא ודאי, דתנן, לא יהך
פר נש בגלוי דרישא ד' אמות. מאי טעמא.
דשכינתא שריא על רישיה, וכל חפים, עינוי ומלוי
בראשו אינון, בההוא דשריא וקיימא על רישיה.

עיניו בראשו וגו'. וכי איפה עיניו של האדם? אלא בראשו! שמא בגופו או בדרועו, שהוציא
את החכם יותר מכל בני העולם?! אלא הפסוק כך הוא בודאי. שלמדנו, לא ילך אדם בגלוי
ראש ארבע אמות. מה הטעם? ששכינה שורה על ראשו, וכל חכם עינוי ודבריו בראשו הם,
באותו ששורה ועומד על ראשו.

ובתחלה כשהיה שותה אמר
"בורא פרי הגפן", הרי זה
היה הזמנה. וכעת לברכת
המזון צריכים שנוי להזמנה
אחרת, שהרי כוס זו הוא
לקדוש-ברוך-הוא, ולא
למזון, ומשום זה צריך
הזמנת הפה.

ואם תאמר, נברך שאכלנו
משלו זוהי הזמנה, ברוך
שאכלנו משלו זוהי ברכה -
כך זה בודאי. אבל נברך זוהי
הזמנה אחרת, הזמנה של
בורא פרי הגפן. (של הפה)
שהקודמת היא ההזמנה
לכוס של ברכה סתם. וכוס
זו, פיון שנטל, היא הזמנה
אחרת במלת נברך לגבי
עולם העליון, שכל מזונות
וברכות יוצאות משם.
ומשום זה הוא בדרך נסתר,
שעולם העליון הוא נסתר
ואין אליו הזמנה, אלא
בדרגה זו כוס ברכה. (שבמלת
גבר) אמר רבי יהודה, אשרי
חלקנו שמיים העולם עד
כעת לא שמענו דברים אלו,
ודאי הרי אמרנו שזה אינו פן
אדם.

אמר לו, בן, מלאך ה',
אהוב, מה שאמרת ועשית
בריחם עצי שטים חמשה
לקרשי צלע המשכן וגו',
וחמשה בריחם וגו', וחמשה
בריחם לירכתים ימה - הרי
הרבה בריחם יש כאן, וידיים
הם שטים. אמר לו, זהו
שאמרנו, מפי האדם נשמע
מיהו. אבל הואיל ולא
השגחתם - אני אמר.

פתח ואמר, (קהלת ב) החכם
עיניו בראשו וגו'. שמא בגופו או בדרועו, שהוציא
את החכם יותר מכל בני העולם? לא ילך אדם בגלוי
ראש ארבע אמות. מה הטעם? ששכינה שורה על ראשו, וכל חכם עינוי ודבריו בראשו הם,
באותו ששורה ועומד על ראשו.